

Radio e Televisiun Rumantscha RTR

Las-Alps-infoteca
Esther Bigliel
Via da Masans 2
CH-7002 Cuira
Tel. 0041 (0)81 255 75 75
Mobile 0041 (0) 79 579 89 90
Mail: infoteca@LasAlps.ch
www.lasalps.ch

La chasa da medias da las Alps – in viadi ristgà tranter schanza, plivalur e sceptica

Cuira, 13-11-10 - **Passa 100 personas da la regiun alpina han discutà venderdi e sonda en il bajetg dal parlament a Cuira, sch'ina chasa da medias da las Alps saja giavischada. La finamira saja auta, ussa saja quai da sa stentar che questa visiun survegnia in sustegn real sufficient, è il facit. Il proxim pass è ussa quel d'installar ina gruppa da lavur che sa fatschenta cun l'organisaziun concreta d'in management da project.**

Las participantas ed ils participants a la dieta *Las-Alps-infoteca* a Cuira derivan da Klagenfurt, Gröden, Bregenz, la Vuclina, dal Piemunt, Lyon ma er da l'entira Svizra e da numerus auters lieus da las Alps. Represchentadas eran las grondas chasas da medias sco ZDF, ORF, il Bayerischer Rundfunk, RAI, Euronews, la Südostschweiz Medien; igl era glied da la CIPRA, dals clubs alpins talian e svizzer, da la rait da vischnancas en las Alps, plinavant emploiads dal chantun Grischun, Tirol dal Sid, Voralberg e da la Confederaziun, ma er represchentants d'organisaziuns culturalas e d'universitads da differents pajais en las Alps. Curt: A Cuira è sa rimnada glied, envidada da *Radio e Televisiun Rumantscha RTR*, che ha vulì discutir ed examinar las pussaivladads d'ina chasa da medias per las Alps.

Las Alps dovran ina vusch cuminaivla

Professor *Werner Bätzing* da l'universitad d'Erlangen vesa per *Las-Alps-infoteca* in'incumbensa impurtanta per „intermediar in purtret realistic da las Alps ad ina vasta publicitad europeica enfin als gremis politics, perquai che l'Europa prenda decisziuns centralas per las Alps. Ina tala chasa da medias preschenta in cler „rinforz dals interess specifics dal territori alpin“ sco quai che differents votums or dal plenum han er confermà. Per Bätzing saja quai in “rinforz da l'unitad en la diversitad“, e la creaziun d'ina tala rait pudess „promover ina colliaziun sistematica da la discussiun da las Alps che surpasa ils cunfins statals, linguistics e da mentalitad.“ Werner Bätzing sa dumonda er, sche Cuira è in lieu adattà sco citad da las Alps ordaifer la UE. Il referent principal dal venderdi è vegnì a la conclusiun ch'ils aspects positifs sco la plurilinguitad tradiziunala da la Svizra sajan pli

ferms, er sch'ils aspects negativs muntian in grond obstachel pervi da la posiziun dapersai da la Svizra en dumondas da las Alps.

Barat enritgescha

Cussegliera federala *Eveline Widmer-Schlumpf* vuless savair, tge che sa chatta davos la proxima muntogna. Per la Grischuna munta il contact sur vals e cunfins dapli che mo mirveglias. Quest barat enritgeschia nossa vita. Per pussibilitar questas experientschas sur cunfins en ina regiun alpina, saja la plattafurma d'infurmaziun "*Las-Alps-infoteca*" in project interessant ch'ella persequiteschia cun interess. Sumegliant argumentescha era il cusseglier guvernativ *Claudio Lardi* che considerescha "*Las-Alps-infoteca*" sco in "mussavia bainvis ed impurtant per rimnar, filtrar, elavurar ed intermediar infurmaziuns ord las Alps". Per *CIPRA international* e ses president *Dominik Siegrist* saja "*Las-Alps-infoteca*" ina "gronda schanza per la collavuraziun aifer las Alps" e nua ch'ins veglia "sa metter a disposiziun sco partenari". A moda sumeglianta s'expriman er *Regula Imhof*, la substituta da la secretaria generala da la Convenziun da las Alps e *Hans Lozza*, il schef da comunicaziun dal Parc Naziunal Svizzer. Omadus han discurrì d'ina plivalur, d'ina vusch cuminaivla e d'in instrument per rinforzar l'identitad en las Alps. Lozza ha cumpareglià las difficultads per lantschar il project "*Las-Alps-infoteca*" cun quellas dal parc naziunal. Dapertut dovri piuniers che han ina tscherta perseveranza. *Andrea Masüger*, CEO da Südostschweiz Medien na vuleva betg lavagar il plaschair visiunar, ma el è sa dumandà, sche la basa saja realistica avunda, ubain sch'ins na planiseschia betg ina „chasa da medias“, nua che nagin na veglia finalmain viver. Dapli speranza ha *Michael Peters*, CEO Euronews, svelgià. Sia interpresa, ina instituziun che lavura gia oz cun personas da passa 40 naziunalitads, pudess senz'auter s'imaginar ina collavuraziun. *Marco Solari* ha fatg curaschi als iniziants cun sias decleraziuns, che l'utopia dad oz è la realitad da damaun. Deplorablamain vegnan talas iniziativas dentant savens supprimidas avant ch'ellas pon sa sviluppar endretg. Solari ha manegià ch'ellas vegnan recepidas sco irritaziun da l'equiliber, quai era sco allusiun a ses project per ina exposiziun naziunala en ils chantuns dal Gottard.

Iniziants cuntents

Duri Bezzola, l'antier cussegliaer naziunal e president da la SRG.R ed il directur da RTR Mariano Tschuor èn cuntents cun la dieta. L'idea da "Las-Alps-infoteca" per colliar il spazi cuminaivel da vita e lavur cun la tecnologia, e da daventar l'emprima adressa per intermediar cuntengns schurnalistics sur da las Alps saja ina gronda ed impurtanta incumbensa. La finamira saja auta e giagliarda, ma ins veglia la tegnair en mira cun persvasiun e perseveranza. *Andreas Weissen*, rapportader da la dieta, ha constatà, che la voluntad da muventar insatge è avant maun. Ella haja remartgà ch'ins veglia purtar tranter la gliעד la fascinaziun dal project "*Las-Alps-infoteca*". Quai dovra dentant curaschi, temp e persunas che crajan al project. D'impurtanza èn era ils daners, e co ins ha constatà en las gruppas da lavur, èn quels avant maun sch'ins vesa il niz da la chaussa. Perquai dovri perseveranza e gist en questa fasa da la discussiun da principi ston ins era esser flexibels en plirs regards, uschia era quai che pertutga la dumonda dal lieu da domicil da "*Las-Alps-infoteca*".

Tut ils referats e fotos da la dieta sin: www.LasAlps.org

Ulteriuras infurmaziuns: :
Radio e Televisiun Rumantscha RTR
Las-Alps-infoteca
Ruedi Bruderer, manader da project
Via da Masans 2
CH-7002 Cuir
Tel. 0041 (0)81 255 75 75
Mobile 0041 (0) 79 254 47 26
Mail: infoteca@LasAlps.org
www.lasalps.org